

PARODOS IR RENGINIAI

Liepa – rugpjūtis – rugsėjis

■ Lietuvos nacionalinio muziejaus Senajame arsenale rugsėjo 27 d. vyko tarptautinė mokslinė konferencija „Vilniaus istorijos muziejiniai kontekstai“, skirta muziejinių Vilniaus istorijos kontekstų ir miesto muziejaus koncepcijų problematikai. Pranešėjai iš Londono, Stokholmo, Vienos, Berlyno, Vašingtono, Rygos, Minsko aptarė miesto istorijos muziejinio reprezentavimo pavyzdžius ir vadybos patirtį. Lietuvos mokslininkai ir muziejinkai pateikė savo sampratas apie muziejinius Vilniaus istorijos kontekstus ir vieno ar kelių muziejų junginių, atspindinčių Vilniaus raidą, įvairius miesto gyvenimo aspektus, poreikį ir galimybes.

► **Signatarų namuose** rugpjūčio 22 d. paminėtos Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto signataro prof. Mykolo Biržiškos 125-osios gimimo metinės, atidarytas Mykolo Biržiškos atminimo kambarys. Dalyvavo Nepriklausomybės Akto signataro Mykolo Biržiškos vaikaičiai Venta Barauskaitė Leon ir Vytautas Barauskas.

► Rugsėjo 14 d. vyko prof. Vytauto Landsbergio knygos „Susirašinėjimas ir pokalbiai su Franėois Mitterrand 1990–1992“ pristatymas. Vakarą vedė žurnalistai Virginijus Savukynas ir Audrius Bačiulis.

► **Dr. Vinco Kudirkos muziejuje** rugpjūčio 4 d. pristatyta prof. Giedrės Kudirkaitės-Čepaitienės monografija „Lietuvių kalbos etiketas“.

► Rugsėjo 14 d. pristatyta Kudirkos Naumiesčio gimnazistės Akvilės Širvaitytės poezijos knyga „Atidarykite duris Išminčiui“.

► Rugsėjo 30 d. paminėtos kompozitoriaus Česlovo Sasnausko 140-osios gimimo metinės. Prof. Vytautas Landsbergis pristatė knygą „Česlovo Sasnausko gyvenimas ir darbai“. Dalyvavo Vilkaviškio vyskupijos krikščioniškosios kultūros centro Č. Sasnausko choras (vadovas Mindaugas Radzevičius).

■ Lietuvos dailės muziejus kartu su Palangos bažnyčios parapija ir Palangos miesto savivaldybe rugpjūčio 17 ir 19 d. Palangoje organizavo renginius, skirtus Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios 100-mečiui. Rugpjūčio 17 d. Palangos bažnyčioje visuomenei pristatyta Lietuvos dailės muziejaus Skaitmeninio leidinių centro vedėjos Danutės Mukienės sudaryta ir išleista knyga „Palanga. Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia“, kurios pagrindą sudaro birželio 2 d. Lietuvos dailės muziejaus iniciatyva Palangos bažnyčioje surengtos mokslinės konferencijos, skirtos bažnyčios 100-mečiui, medžiaga.

► Muziejaus padalinyje **Vilniaus paveikslų galerijoje** rugsėjo 8 d. įvyko kultūros vakaras „Mykolo Kleopo Oginskio rašytinis palikimas ir muzika“. Visuomenei pristatytas kompozitoriaus, valstybės ir politikos veikėjo Mykolo Kleopo Oginskio „Atsiminimų“ I tomas lietuvių kalba, koncertavo Mykolo Kleopo Oginskio provaikaitis, pianistas, kompozitorius, rašytojas Ivo Zaluskis (Didžioji Britanija), dainininkė Aušra Liutkutė, pianistė Renata Milašiuotė. Vakarą metu kalbėjo Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys, istorikas, Lietuvos dailės muziejaus filialo „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai“ vedėjas Vydas Dolinskas, knygos leidybos vadovė, Lietuvos dailės muziejaus Skaitmeninių leidinių centro vedėja Danutė Mukienė, knygos vertėjas iš prancūzų kalbos Virginijus Baranauskas.

► Rugsėjo 26 d. atidaryta pasaulyje gerai žinomo fotomenininko Jano Bulhako retrospektyvinė fotografijos paroda, surengta kartu

su Varšuvos nacionaliniu muziejumi. Parodos kuratorės – M. Matulytė ir M. Plater. Parodoje buvo eksponuojamos fotografijos iš Lenkijoje ir Lietuvoje saugomų kolekcijų: Varšuvos nacionalinio muziejaus, Lodzės meno muziejaus, Lenkijos fotomenininkų sąjungos, Torūnės M. Koperniko universiteto bibliotekos, Krokuvos fotografijos istorijos muziejaus, Vroclavo nacionalinio muziejaus, Lietuvos dailės muziejaus, Vilniaus dailės akademijos, M. K. Čiurlonio dailės muziejaus, Bulhakų ir Ruščicų šeimų archyvų. Tai pirmoji tokio menininko ekspozicija Lietuvoje, kuri išsamiai atskleidė šio fotomenininko raiškos stilišką, temų ir žanrų įvairovę.

► Rugsėjo 27 d. įvyko mokslinė konferencija „Vilniaus fotografijos mokykla. Tęstinumo ir naujų strategijų problemos“, kurioje didžiausias dėmesys skirtas J. Bulhako kūrybai. Konferenciją surengė Lietuvos dailės muziejus, Lenkų institutas, Vilniaus dailės akademija.

■ **Taikomosios dailės muziejuje** liepos 6 d. atidaryta atnaujinta ilgalaikė paroda „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų radiniai“ ir atnaujinta įsigytų bei atkuriamiems Valdovų rūmams dovanotų vertybių ekspozicija. Atnaujintoje parodoje eksponuojama daugiau kaip 50 naujausių ir vertingiausių radinių, 2006–2007 m. Pilių tyrimo centro specialistų surastų Rūmų teritorijos archeologinių tyrinėjimų metu. Šios atnaujintos parodos parengtos Lietuvos dailės muziejui bendradarbiaujant su Pilių tyrimo centru „Lietuvos pilys“, Valdovų rūmų paramos fondu. Parodų atidarymo metu renesanso ir ankstyvojo baroko kūrinius atliko Senosios muzikos ansamblis „Ludus“ (Latvija).

► Rugpjūčio 24 d. visuomenei pristatyta edukacinė paroda „Praeitį atverta ateičiai. Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmai ir jų atkūrimas“. Paroda supažindina su svarbiausiais Valdovų rūmų istorijos ir atkūrimo faktais. Ji 2007–2009 m. kelias po Lietuvos muziejus, bibliotekas, kitas kultūros paveldo institucijas. Artėjant atkurtų Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų atidarymui (2009 m. liepos 6 d.), šia paroda siekiama skleisti objektyvią informaciją apie Vilniuje atkuriamus rūmus ir populiarinti Lietuvos tūkstantmečio programos nacionalinio projekto – svarbiausios istorinės didžiųjų kunigaikščių rezidencijos atkūrimo – idėją.

■ **Radvilų rūmuose** liepos 12 d. atidaryta iškilaus menininko, pedagogo Kosto Dereškevičiaus jubiliejinė kūrybos paroda „Rami konfrontacija“.

► Rugsėjo 19 d. atidaryta dailininkės Saulės Kisarauskienės retrospektyvinė kūrybos paroda „Personažai užrištom akim“, kuria apibendrinama įvairiapusė S. Kisarauskienės 1974–2004 m. kūryba. Šiuo laikotarpiu jos tapyboje, estampuose raiški moters temos traktuotė per antikos garsiųjų moterų – Antigonės, Elektros, Medėjos ir kitų – įvaizdžius iki šiuolaikinės moters. S. Kisarauskienės polistilistinė įvairovė, trapi, tarsi atsitiktinė eskiziška linija, rodo įdomios menininkės mąstymo ir kūrybos savitumą. Parodos kuratorė – menotyrininkė Ramutė Rachlevičiūtė.

■ **Laikrodžių muziejuje** rugsėjo 22 d. vyko rudens lygiadienio šventė. Šiame renginyje taip pat paminėta Klaipėdos universiteto menų fakulteto folkloro ansamblio „Auksodis“ (vad. doc. R. Vildžiūnienė) 25 metų sukaktis. Susirinkusiesiems koncertavo „Auksodžio“ buvusių ansamblių vadovaujami kolektyvai: Birštono „Raskila“ (vad. R. Ruočkienė), Klaipėdos „Senoliai“ (vad. E. Šalkauskienė), Neveronių „Viešia“ (vad. J. Balnytė), Pasvalio rajonų Daujėnų pagrindinės mokyklos folkloro ansamblis

(vad. V. Jurkšaitienė), Platielių „Patelė“ (vad. A. A. Alminai), Šilutės „Ramytė“ (vad. G. Pocienė).

■ **Prano Domšaičio galerijos** Meno pažinimo centre liepos 24 d. atidarytos dvi parodos iš Latvijos: Liepojos vaikų ir jaunimo techninės kūrybos centras pristatė įvairių laivų modelius, o tautodailės grupė „Kamolitis“ – Liepojos ir Liepojos regiono audėjų išaustus užtiesalus.

► Rugsėjo 8–10 d. vyko trys jaunųjų talentų, dalyvavusių Klaipėdos V. Balsio menų gimnazijos organizuotuose muzikų Valentinos ir Pavelo Bermanų meistriško kursuose, koncertai.

► Rugsėjo 10 d. įvyko Paryžiuje gyvenančio lietuvių skulptoriaus Adomo Stanislovo Raudžio-Samogits (g. 1936 m.) retrospektyvinės skulptūrų parodos „Sugrįžimai, arba Kaip žemaitis jėgos ieškojo“ pristatymas ir susitikimas su autoriumi. Gimęs Palangoje ir Vilniaus dailės institute studijavęs skulptūrą, 1958 m. A. Raudys išvyko į Lenkiją, vėliau studijas tęsė Vokietijoje ir Paryžiuje. Meninių ieškojimų kelyje gimė iš Žemaitijos kilusio menininko kūrybinis slapyvardis Samogits. Daugiausia parodų skulptorius yra surengęs Prancūzijoje ir Šveicarijoje, jo kūryba buvo eksponuojama Belgijoje, Italijoje, Japonijoje, Meksikoje, Olandijoje, Vokietijoje. 2007 m. kelias dešimtis savo skulptūrų ir archyvą Samogits padovanojo Vilniaus dailės akademijai, kuriai perleido ir didžiąją dalį Palangos miesto teritorijoje atgautas tėvų žemės su sąlyga, kad joje būtų įkurtas Žemaitijos skulptūrų parkas, sukurta dailės studentų ir dailininkų kūrybinių stovyklų bazė.

► Rugsėjo 26 d. vyko Klaipėdos ukrainiečių bendrijos vakaras, skirtas Ukrainos Nepriklausomybės dienai. Pristatyta Miroslavos Dančyn siuvinėjimų paroda „Tu mano širdy, Ukraina“.

► Rugsėjo 6 d. atidaryta Ernesto Žvaigždino tapybos paroda „Portretai“.

► Rugsėjo 21 d. pažymint 30-ąsias Klaipėdos skulptūrų parko metines, įvyko apskritojo stalo diskusija „Klaipėdos skulptūrų pakas: vakar, šiandien, rytoj“, kurioje dalyvavo dailininkai, teoretikai, miesto valdžios atstovai, politikai, parkui neabejingi miesto visuomenės atstovai. Diskusijos metu buvo pristatytas dokumentinis filmas apie pirmuosius granito skulptūrų simpoziumus Smiltynėje ir Klaipėdos skulptūrų parko metinėms išleistas bukletas.

■ **Palangos gintaro muziejuje** rugsėjo 1 d. įvyko Palangos kurorto istorijos ir klasikinės muzikos vakaras. Renginyje pristatytas Palangai skirtas žurnalas „Žemaičių žemė (2007 m. Nr. 2), dr. Małgorzatos Omilanowskos (Lenkija) studija apie Palangos Tiškevičių rūmų architektūros projektus, paskelbta Lietuvos dailės muziejaus metraščio 9 tome, Lietuvos dailės muziejaus Skaitmeninio leidinių centro vedėjos Danutės Mukienės sudaryta ir spaudai parengta knyga „Palanga. Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia“, pasikeista nuomonėmis apie Palangos istorijos tyrinėjimų perspektyvas. Vakaro metu vyko pianistės Šviesės Čepiauskaitės ir smuikininko Dainiaus Puodžiuko koncertas.

► Rugsėjo 26 d. atidaryta edukacinė paroda „Praeitį atverta ateičiai. Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmai ir jų atkūrimas“ ir įvyko visuomenės susitikimas su Valdovų rūmų atkūrimo specialistais – tyrinėtojais, projektuotojais, muziejinkais, Valdovų rūmų paramos fondo atstovais. Ši Lietuvos dailės muziejaus parengta paroda pirmiausia visuomenei buvo pristatyta ir eksponuota rugsėjo 24 d. Vilniuje, Lietuvos dailės muziejaus Taikosios dailės muziejuje.

■ **Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus Centrinio-ose rūmuose** liepos 24 d. vyko susitikimas su Jurijumi Lvovičiumi Šeniavskiu – Sankt Peterburgo M. K. Čiurlionio vardo draugijos ir visuomeninio kultūrinio-švietėjiško fondo prezidentu. Jurijus Šeniavskis muziejui dovanojo ilgai rinktą archyvinę medžiagą apie lietuvių dailininką ir kompozitorių Mikalojų Konstantiną Čiurlionį.

► Rugsėjo 3 d. surengtas fortepijoninės muzikos koncertas. Katie Reimer (JAV) atliko Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, Johanno Sebastiano Bacho, Ludwigo van Beethoveno, Mohammedo Fairouzo kūrinius.

► Rugsėjo 8 d. Ukrainos Nepriklausomybės dienos 16-ųjų metinių proga įvyko Ukrainos atlikėjų koncertas. Programoje skambėjo Ukrainos liaudies ir klasikiniai kūriniai.

► Rugsėjo 21 d. įvyko naujo leidinio – virtualios ekskursijos po M. K. Čiurlionio galeriją – pristatymas. Interaktyvus panoraminis fotografijų turas „360° × 360°“ po M. K. Čiurlionio galeriją ne tik leis gerėti M. K. Čiurlionio tapybos darbais, bet ir bus galima išgirsti šio talentingo menininko muzikos kūrinius. Leidinį sudaro DVD, 44 panoraminės fotografijos, 114 M. K. Čiurlionio tapybos darbų reprodukcijų ir 12 M. K. Čiurlionio muzikos kūrinių.

■ **Istorinėje Lietuvos Respublikos prezidentūroje** liepos 6 d. surengta literatūrinė-muzikinė kompozicija, kurioje senojo Kauno istorijas J. Kaupo pasakų motyvais pasakojo aktorius Egidijus Stancikas, o muzikinę pasakų interpretaciją pateikė džiazo kvartetas: Motiejus Bazaras (klavišiniai), Mykolas Bazaras (bosas), Ažuolas Paulauskas (klarnetas) ir Kęstutis Didvalis (mušamieji).

► Rugsėjo 9 d. atidaryta Prezidento Antano Smetonos gimtadieniui skirta paroda „Antanas Smetona: Žmogus, Prezidentas, Tautos vadas“.

► Rugsėjo 7 d. vyko susitikimas su Europos Parlamento nariu prof. Vytautu Landsbergiu. Renginio metu pristatyta nauja parlamentaro knyga „Susirašinėjimas ir pokalbiai su Frančois Mitterrand (1990–1992)“.

■ **Mykolo Žilinsko dailės galerijoje** rugsėjo 1 d. surengtas fortepijoninės muzikos koncertas. Indrė Eugenija Želvytė (Prancūzija) atliko Franzo Liszto „Obermano slėnį“ iš ciklo „Klajonių metai“, Fryderyko Chopino ir Wolfgango Amadeus Mozarto kūrinius.

► Rugsėjo 14 d. įvyko menininkų iš Pietų Afrikos Respublikos parodos „Nereikalingų daiktų kalbėjimas“ („Talking rubbish“) atidarymas. Ši paroda pristato septyniolikos menininkų iš Vakarų Kapo (Pietų Afrika) ir norvegų fotografo darbus. Kartu su fotomenininko Knut Egil Wang, apdovanoto „Metų nuotraukos“ prizų, kūrinių parodoje eksponuojami spalvingi iš antrinių žaliavų sukurti darbai, kurie rodo, kaip, regis, nenaudingi daiktai gali virsti įdomių istorijų pasakotojais ar objektais, turinčiais visuotinę vertę.

► Rugsėjo 6 d. surengtas tarptautinės edukacinės parodos „Menas + menas bendrauti: fotointencijos“ atidarymas. Jau ketvirtą

kartą pateikiant vis naują dailės sritį, šį kartą buvo pristatytas fotografijos menas. Iš gausiai Lietuvoje organizuojamų postfotografijos parodų „Fotointencijos“ išsiskiria fotosinteziškumu, akcentuotais asimiliaciniais meniniais procesais, joje pateikiami šiuolaikinių dailininkų kūriniai – skulptūra, tekstilė, meninis stiklas, objektai ir instaliacijos, kuriuose matyti didelė fotografijos įtaka. Parodoje eksponuojami ir grynosios fotografijos pavyzdžiai, kurių didžiąjai daliai atstovauja Košalino muziejus (Lenkija), pristatantis tarptautinio jaunimo fotografijų konkurso „Muziejiniai susitikimai su fotografija“ laureatų kūrybą.

■ **A. ir P. Galaunių namuose** rugsėjo 18 d. surengtas Liongino Šepkos (1907–1985 m.) kūrybos parodos, skirtos 100-osioms gimimo metinėms, atidarymas. L. Šepka yra vienas įdomiausių dailininkų primityvistų ir vienas paskutiniųjų Lietuvos dievdirbių. Jo darbuose susipynusios kaimo dievdirbių kūrybos normos su provincijos bažnytinio meno, dvarų dailės įtakomis, šiuolaikiniam žiūrovui itin patrauklus naivumas ir įspūdinga gryno, atviro, spontaniškai prasiveržusio talento jėga.

► Keramikos muziejuje Kaune rugsėjo 1 d. įvyko devintojo tarptautinio keramikų simpoziumo „Mes“ darbų parodos atidarymas ir keramikų dienos paminėjimas. Jame dalyvavo 22 dailininkai iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos, atstovaujantys įvairioms kūrėjų kartoms. Šiame simpoziumo tema – „Redukcija“ – atspindėjo esminę molio keramikos technologiją ir jos galimybes.

► A. Žmuidzinavičiaus kūrinių ir rinkinių muziejuje rugsėjo 14 d. pradėjo veikti dailininko Donato Valatkos (1932–2007 m.) kūrinių paroda „Saulėta kraštovaizdžių mozaika“. Rami epiška nuotaika, kolorito pojūtis, raiškus ritmas, dvasiškai pakylėtų vaizdinių vienišumas būdingas daugeliui autoriaus darbų, savitai išylančių šiuolaikinės dailės raidoje. D. Valatka puikiai jautė dekoratyvumo gelmes, savo drobės prisodrinęs tarpusavyje derančiomis spalvinėmis erdvėmis.

■ **Kauno IX forto** muziejuje rugsėjo 21 d. vyko renginys „Išgelbėti vieną žmogų reiškia išgelbėti visą pasaulį“, skirtas Lietuvos žydų genocido dienai paminėti. Kauno Veršvų vidurinės mokyklos mokiniai atliko literatūrinę kompoziciją „Niekada, amžinai niekad, – aš tūkstantį kartų kalbėsiu...“ (vadovė Daiva Žemaitienė). Renginį vedė aktorius Petras Venslovas, dalyvavo žydų gelbėtojai – Pasaulio tautų teisuoliai, Žydų bendruomenės nariai, Kauno miesto mokyklų moksleiviai.

■ **Lietuvos aviacijos muziejuje S. Dariaus gimtinėje** liepos vyko 14 d. S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio 74-ųjų metų paminėjimas ir šiam skrydžiui skirtos parodos „Atminimo šviesa“ atidarymas.

► Rugsėjo 21 d. surengtas transatlantinio lakūno F. Vaitkaus 100-mečio jubiliejaus minėjimas. Lietuvos aviacijos muziejaus direktorius A. Lapinskas ir Šilalės rajono savivaldybės meras A. Ežerskis pasirašė bendradarbiavimo sutartį. Vyko parodos „Atlanto nugalėtojui F. Vaitkui – 100“ atidarymas ir dokumentinio filmo peržiūra, piešinių konkurso nugalėtojų apdovanojimai, koncertavo seniūnijos saviveiklininkai.

■ **Lietuvos jūrų muziejuje** liepos 26 d. prasidėjo Jūros šventė, iškilmingai pagerbti Lietuvos jūrininkai. Po šios ceremonijos mažajame žvejybos traleryje „Dubingiai“ atidaryta paroda „Jūrų kontrabanda Lietuvoje: dvi realybės“. Į renginius atskubėjo jūrinė Klaipėdos bendruomenė. Be marinistinių parodų, muziejus per Jūros šventę pristatė du išskirtinius renginius – specialioje mokslinių tyrimų laive „Brabander“ ir palapinėje įrengtoje

laboratorijoje lankytojai turėjo unikalią galimybę susipažinti su Baltijos jūros tyrinėjimo įrenginiais ir mokslininkų atradimais, o Etnografinėje pajūrio žvejo sodyboje vyko tradicinė folkloro šventė „Žuvis išgalvojo giesmes“, kurios programos akcentas šiais metais buvo humoro, alaus ir varnų valstybės atidarymas.

► Rugsėjo 8 d. muziejus kvietė aplankyti naują gyventoją – Jūrų muziejaus delfinariumas tapo namais Glorijos ir Argo naujagimiui.

► Rugsėjo 18 d. muziejaus fondai pasipildė nauju eksponatu: kapitonas Juozas Liepuonius padovanojo laivo „Rybackaja slava“ rindą (varpą). Nors muziejaus Laivybos istorijos ekspozicijoje yra kelios rindos, tačiau ši išsiskiria vien savo dydžiu – ji sveria apie 50 kilogramų.

► Rugsėjo 19 d. muziejuje susirinko didžiausių Europos akvariumų ir kompiuterių technologijų specialistai iš Ispanijos, Italijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos ir Lietuvos. Jie dvi dienas diskutavo apie tai, kaip žinias apie pasaulinį vandenyną, jo turtais pateikti visiems pasiekiamoje virtualioje erdvėje.

■ **Maironio lietuvių literatūros muziejuje liepos 11 d. vyko** poeto Bernardo Brazdžionio 5-ųjų mirties metų minėjimas. Dalyvavo literatūrologė, hum. m. dr. Silvija Rakutienė, aktorė Olita Dautartaitė, Lietuvos nacionalinės filharmonijos solistas Danielius Sadauskas, Kauno jėzuitų bažnyčios choras (meno vadovas Algimantas Mišeikis). Buvo pristatytas leidinys „Bernardas Brazdžionis. Archyvai“. Leidinį parengė Jūratė Ivanauskienė ir Reda Rėklytė.

► Rugsėjo 10 d. vyko Prano Jurkaus knygos „Lemties vingiuose“ sutiktuvės. Be autoriaus, dalyvavo profesorius Rimantas Banevičius, radijo žurnalistas Leonas Narbutis, kanklininkė Jurga Senkutė, aktorius Petras Venslovas.

► Rugsėjo 13 d. vyko Janinos Survilaitės knygos „Vila „Edelveisas““ sutiktuvės. Dalyvavo poetė Dovilė Zelčiūtė, leidyklos „Tyto alba“ atstovė Aušra Karsokienė, aktorė Vilija Grigaitytė, pianistė Daina Marcinkevičiūtė.

► Rugsėjo 15 d. surengta Jurgio Blekaičio atminimo popietė. Dalyvavo rašytojo žmona Gražina Blekaitienė, ambasadorius Vytautas Antanas Dambrava, literatūrologė Dalia Kuizininė, režisierius Gytis Padegimas, aktorius Petras Venslovas, smuikininkas Martynas Švėgzda von Bekkeris.

► Rugsėjo 20 d. vyko Lidijos Šimkutės kūrybos vakaras „Iš Adelaidės padangių“, grojo Valdas Andriūškevičius.

► Rugsėjo 25 d. surengtas Liūnės Sutemos knygos „Tebūnie“ pristatymas ir 80-mečio minėjimas. Dalyvavo literatūrologas Valentinas Sventickas, MLLM Išeivių literatūros skyriaus vedėja Virginija Paplauskienė, aktorė Vilija Grigaitytė, smuikininkas Chaimas Šusteris.

► Rugsėjo 28 d. vyko Irnos Labokės eilėraščių knygos „Krituoliai“ pristatymas.

► Muziejaus padalinyje **Vaikų literatūros muziejuje** rugsėjo 6 d. vyko susitikimas su knygų vaikams autore, žurnaliukų „Žirniukas“, „Pelytė“ redaktore Birute Lenkyte.

► Muziejaus padalinyje **Salomėjos Nėries memorialiniame muziejuje** rugsėjo 21 d. vyko tradicinė kiemo šventė „Vasaros palydos su kaimynais menininkų sodyboje“.

► **Šiaulių „Aušros“ muziejaus** padalinyje **Ch. Frenkelio viloje** liepos 1 d. įvyko IV tarptautinio Ch. Frenkelio vilos vasaros festivalio koncertas „Svinguojantis barokas“ (kelionė į Kaliforniją).

Koncertavo Valentinas Kazlauskas (fleita), Sergejus Okruško (fortepijonas), Arnoldas Gurinavičius (kontrabosas), Saulius Astauskas (mušamieji). Koncertą vedė Jūratė Petrauskaitė.

► Liepos 12 d. vyko IV tarptautinio Ch. Frenkelio vilos vasaros festivalio literatūrinė muzikinė kompozicija-koncertas „Iš širdies į širdį“. Koncertavo Cristel de Meulder (sopranas, Belgija), Kristina Kuprytė (kanklės, Lietuva / Nyderlandai), aktorė Olita Dautartaitė (Lietuva).

► Liepos 24 d. vyko IV tarptautinio Ch. Frenkelio vilos vasaros festivalio koncertas „Amerikiečių miuziklų ir kabareto dainos“. Koncertavo Jūratė Rudžianskaitė (sopranas), Eglė Perkūmaitė-Vikšraitienė (fortepijonas). Koncertą vedė muzikologas prof. Jonas Bruveris.

► Rugsėjo 7 d. vyko IV tarptautinio Ch. Frenkelio vilos vasaros festivalio koncertas „Nuo renesanso iki Bitlų“. Koncertavo vyrų vokalinis ansamblis „Quorum“: Vytautas Vepštas (bosas), Vytautas Gailevičius (bosas), Žilvinas Čaplikas (tenoras), Andrius Jautakis (kontratenoras), Vitalij Neugasimov (kontratenoras, vadovas). Ansamblis atliko T. Ravenscroft'e's, G. Gastoldi'o, J. Dowlando, G. Caccinio, A. Banchieri'o, O. Gibbonso, T. Morley'o, J. S. Bacho, G. Gershwin'o, J. Mandelio, P. Websterio, P. Delanoe, J. Dassino, J. Lenono, P. McCartney'o, A. Rybnikovo, G. Weisso, S. Linda kūrinius, pietų afrikiečių liaudies dainas, negrų spiričiuelius.

► Rugsėjo 11 d. vyko IV tarptautinio Tytuvėnų vasaros festivalio „Jaunos dienos“ koncertas. Dalyvavo Agnė Cinauskaitė (altas), Justas Šervenikas (fortepijonas), Rimvydas Savickas (klarnetas), Gintaras Pamakštys (fortepijonas).

► Rugsėjo 17 d. vyko IV tarptautinio Ch. Frenkelio vilos vasaros festivalio „Lietuvos Jeruzalė“ koncertas. Koncertavo „Lietuvos Jeruzalė“ solistai Romualdas Taločka (klarnetas), Borisas Traubas (vadovas, smuikas), Jūratė Petrauskienė (smuikas), Olga Lužnova (altas), Valentinas Kaplūnas (violončelė), Leonidas Melnikas (fortepijonas), Liora Grodnikaitė (solistė, mecosopranas). Koncertą vedė aktorius Vladas Baranauskas.

► Rugsėjo 19 d. vyko IV tarptautinio Tytuvėnų vasaros festivalio kamerinės muzikos koncertas. Dalyvavo Illanas Schneideris (altas, Liuksemburgas), Leonidas Dorfmanas (fortepijonas, Vokietija).

► Rugsėjo 21 d. vyko IV tarptautinio Ch. Frenkelio vilos vasaros festivalio Šiaulių kamerinio orkestro koncertas, skirtas profesorei Tatjanai Nikolajevai (1924–1983 m.) atminti. Koncertavo solistas fortepijono virtuozas Michailas Petuchovas, koncertą vedė aktorius Vladas Baranauskas.

► Rugsėjo 29 d. vyko IV tarptautinio Ch. Frenkelio vilos vasaros festivalio uždarymo koncertas. Koncertavo Šiaulių kamerinis orkestras. Solistai: Virgilijus Noreika (tenoras) ir Borisas Traubas (smuikas), dirigentas Jonas Janulevičius. Koncertą vedė Janina Pranaitytė.

► Rugsėjo 8 d. vyko tarptautinės parodos „Šiaulių Katedra“ atidarymas. Paroda skirta Šiaulių vyskupijos 10-mečiui. Joje eksponuojami Šiaulių katedros praeitį liudijantys eksponatai iš Šiaulių „Aušros“, kitų Lietuvos muziejų, Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos mokslo centrų, bibliotekų. Parodos atidaryme renesanso ir ankstyvojo baroko epochos muziką ir šokius atliko Vilniaus miesto senosios muzikos ir šokio teatras „Puelli Vilnenses“, Šiaulių dramos teatro aktorius Vladas Baranauskas skaitė istorinius tekstus – Šiaulių legendas. Specialiai šiai progai susibūrę

Šiaulių muzikantai atliko šiauliečio kompozitoriaus Vaidoto Juozo Lyguto kūrinį „Brangus paukštis fenikas“, sukurtą pagal kunigo Petro Tarvainio eiliuotą panegiriką, parašytą 1634 m. Šiaulių bažnyčios pašventinimo proga. Projekto vadovė – Šiaulių „Aušros“ muziejaus Fotografijos skyriaus vedėja Vilija Ulinskytė. Paroda veikė iki 2007 m. lapkričio 8 d.

► Rugsėjo 13 d. vyko tarptautinės parodos „Šiaulių Katedra“ pristatymo ir padėkos vakaras. Dalyvavo Jo Ekscelencija Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis.

► Rugsėjo 29 d. prasidėjo IX tarptautinis mažųjų kino formų festivalis „Tinklai“. 1998 m. prasidėjęs Vilniuje ir Klaipėdoje, tarptautinis mažųjų kino formų festivalis „Tinklai“ 2007 m. vyko ir Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Alytuje. Festivalis išsiplėtė ne tik geografiškai. Dvidešimt trijose filmų programose žiūrovai išvydo beveik 200 trumpametražių filmų, tarp jų buvo ne vienas Oskaro, Cezario, Kanų, Berlyno, Oberhauzeno, Roterdamo ir kitų garsių festivalių laureatas. Festivalis tęsėsi iki 2007 m. spalio 7 d.

■ **Fotografijos muziejuje** rugsėjo 6 d. atidaryta Rolando Andrijausko fotografijų paroda „New York'o metaliniai chameleonai“. Autorius – buvęs šiaulietis, šiuo metu gyvenantis JAV. Parodoje eksponuojamos fotografijos, sukurtos 1997–2000 m. Niujorke. Fotografo stebėjimo objektais tapo šiukšlių konteineriai. Atidaryme dalyvavo parodos autorius R. Andrijauskas. Paroda veikė iki 2007 m. spalio 13 d.

■ **Aušros alėjos rūmuose** rugsėjo 20 d. atidaryta paroda iš muziejaus rinkinių „Kai aš mažas buvau...“, skirta 610-osioms Lietuvos mokyklos metinėms. Joje eksponuojama medžiaga iš Šiaulių „Aušros“, Šiaulių universiteto, Juliaus Janonio gimnazijos istorijos muziejų rinkinių ir privačių archyvų. Eksponuojami įvairių laikotarpių vadovėliai, sąsiuviniai, rašymo priemonės, moksleivių uniformos ir kt. Atidaryme dalyvavo muziejaus bičiulis, mokytojas Vaclovas Paulauskas, S. Daukanto mokyklos mokytojas Romaldas Ivanauskas, Šiaulių universiteto docentė Aldona Vaičienė. Parodoje vyko edukacinis užsiėmimas „Daraktorinė mokykla“. Parodos kuratorė – Naujausios istorijos sektoriaus vedėja Birutė Lukošytė.

■ **Trakų istorijos muziejuje** rugsėjo 18–19 d. vyko jau tradicine tampanti šventė „Senųjų amatų dienos Trakų salos pilyje“.

■ **Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus** muziejinkė Daiva Osipovaitė rugsėjo 20–26 d. dalyvavo trišaliame Lietuvos, Izraelio ir Vokietijos jaunimo projekte „Mylėk savo artimą kaip pats save“.

■ **Tolerancijos centre** rugsėjo 20 d. įvyko albumo-katalogo „Vilniaus geto afišos“ pristatymas, kurį organizavo muziejinkė Ilona Murauskaitė ir Tolerancijos centro vedėja Gajane Leonenko.

■ **Alytaus kraštotyros muziejaus** padalinyje **Anzelmo Matučio memorialiniame muziejuje** rugsėjo pabaigoje vyko dviejų poetų E. Matuzevičiaus ir A. Matučio draugystei prisiminti skirtas vakaras – pirmasis iš projektinių 90-osioms E. Matuzevičiaus gimimo metinėms pašvęstų renginių. Veikė paroda „Alytiškiai, apdovanoti valstybės apdovanojimais“ ir akmens plastikos paroda „Pleištas“.

► Rugsėjo darbus muziejus pradėjo įspūdingu parodos, skirtos Nobelio premijos laureatui Č. Milošui, atidarymu. Iš Lenkijos atsivežtą parodą alytiškiams pristatė jos autoriai – Suvalkų apygardos muziejaus direktorius Jerzy'is

Brzozowski ir M. Konopnickos muziejaus vedėjas Zbigniewas Faltynowiczius.

► Rugsėjo 19 d. vyko dr. Sigitos Maslauskaitės paskaita „Šv. Kazimiero ikonografinė tradicija“

► Rugsėjo 27 d. galerijoje „Skydis“ rinkosi kelionių dviračiais ir pėsčiomis fanai. Čia buvo atidaryta netradicinė Turizmo dienai skirta paroda „Atorsk. Pažink. Išbandyk“. Parodos bendraautorai – Alytausturizmo informacijos centro vyr. specialistė B. Malaškevičiūtė ir L. Žukauskas siūlė nesiveržti į užsienį ir apsidairyti aplink – išsitraukti senučius dviračius ir neskubant „perskaityti“ pakely sutiktus savosios gimtinės istorijos ženklus, pajusti jos dvasią. Parodos autoriai suteikė galimybę „atstatyti“ senąjį tiltą per Nemuną – tereikėjo nepatingėti kilstelėti prie akies skaidrios plokštelės gabalėlį su senojo tilto antspaudu. Buvo pasiūlytas ir naujas turistinis maršrutas Olita–Orany, kuriuo idėjos autoriai – L. Žukauskas ir D. Pinkevičius – jau yra lydėję ne vieną smalsuolių grupę.

■ **Birštono muziejuje** liepos 5 d. atidaryta paroda „Lietuvos šviesuoliai“ iš ciklo „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės gyvenimas“, skirta Valstybės dienai pažymėti.

► Rugsėjo 1 d. Matiešionių kaime, Birštono savivaldybėje, vyko kalbininko prof. Jono Kazlausko 77-ųjų gimimo metinių minėjimas, kuriame dalyvavo žymūs rašytojai, klasės ir kurso draugai, 2005 m. J. Kazlausko premijos laureatė prof. Audronė Kaukienė, Maironio literatūros muziejaus direktorė – rašytoja Aldona Ruseckaitė, bibliotekininkė Genovaitė Maciūtė, Seimo narys J. Palionis, Birštono meras J. Zenkevičius ir visi, pažinoję šį žymų žmogų. Renginio metu koncertavo Birštono sveikos gyvensenos klubo „Šilagėlė“ kolektyvas, skambėjo J. Kazlausko mėgstama daina „Upės plauks į melsvą tolą“, koncertavo Skriaudžių kanklių ansamblis. Pranešėjai pabrėžė, kad šiandieninė Lietuvių kalbos situacija nėra lengva, graži lietuvišką šneką baigia užgožti barbarizmai ir užsienio kalbos.

► Rugsėjo 8 d. vyko birštonietės Albinos Mickevičiūtės-Mikulevičienės siuvinėjimo darbų paroda, buvo eksponuojami kryželio technika siuvinėti darbai.

► Rugsėjo 14 d. atidaryta birštonietės Nijolės Daukšienės tapybos darbų paroda. Autorė žinoma kaip gėlių tapybos meistrė.

► Muziejaus padalinyje **Birštono sakraliniame muziejuje** liepos 14 d. atidaryta Eugenijos Žilinskaitės-Žirgūlės tapybos paroda „Birštono nuotaikos“.

► Rugsėjo 12 d. atidaryta fotografijos paroda „Kryždirbystė Lietuvoje“. Eksponuota daugiau nei 80 fotografijų, atspindinčių įvairius kryždirbystės objektus: kryžius, koplytstulpius, stogastulpius, koplytėles ant medžių ir ant žemės. Parodos sudarytoja – dr. A. Počiulpaitė (Lietuvos liaudies kultūros centras), fotografijų autorius – R. Virkutis.

► Rugsėjo 15 d. įvyko parodos „Kryždirbystė Lietuvoje“ pristatymas. Dr. A. Počiulpaitė pristatė regioninius kryždirbystės panašumus ir skirtumus, simbolikos prasmes. Renginį giesmėmis praturtino maldos ir liaudiško giedojimo grupė „Karunka“ (vadovė Zita Karklelytė).

► Rugsėjo 19 d. dr. Dalia Klajumienė skaitė paskaitą „XVIII a. ant altorių išstatomos relikvijorių galerijos“. Buvo pristatyta relikvijorių atsiradimo istorija, apibūdinti žinomaisi jų tipai ir pateikti įdomiausi Lietuvoje išlikę XVII–XVIII a. mediniai relikvijoriai. Dalyvavo Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis, vyskupijos kunigai.

■ **Biržų krašto muziejuje „Sėla“** liepos 9 d. atidaryta Vaidos ir Juliaus Kelerų fotografijų paroda. Parodoje eksponuotos nespaltotos fotografijos – Vaidos 2001–2005 m. rudens ir pavasario fotografijų ciklas „Nida“ ir Juliaus 2004 m. sukurti fotografijų aktai iš ciklo „Kūnų linijos“.

► Liepos 10–15 d. Biržuose vyko Tarptautinis tapybos pleneras „Šviesa“. Pasibaigus plenerui, dailininkai Vidmantas Jažauskas, Egils Skuja, Sonata Vasilūtė-Čepukienė, Irena Vegienė, Jūratė Pranciliauskienė iš Biržų, Vita Bogana, Inita Vilks iš Latvijos ir Rimantė Veltelkienė, Diana Rudokienė iš Panevėžio plenero metu sukurtus darbus eksponavo muziejuje. Parodoje su savo kūriniais dalyvavo ir jaunieji dailininkai: Saulė Lučiūnaitė (5 m.), Amanda Vilks (6 m.), Radvilė Pranciliauskaitė (5 m.), Augustinas Jažauskas (5 m.) ir Justinas Jažauskas.

► Rugsėjo 6 d. pakartotinai surengta Dailininko Arvydo Každailio piešinių paroda „Atgal ir vėl iš naujo“.

► Rugsėjo 25 d. Radvilų pilies teritorijoje muziejinkai surengė Kunigaikščių šventę. Teatralizuotų iškilmių metu buvo paminėta Radvilos Juodojo ir Radvilos Rudojo kunigaikščių titulų gavimo 460 metų sukaktis.

► Nuo rugsėjo 29 d. atidaryta biržietės tautodailininkės Danutės Jakimavičienės jubiliejinė virbalais megztų staltiesių paroda. Parodoje eksponuota daugiau nei 150 įvairiais raštais sukurtų kūrinių.

► Rugsėjo 6 d. vyko kompozitoriaus, pianisto, rašytojo, Didžiojoje Britanijoje gyvenančio Iwo Zaluckio (Mykolo Kleopo Oginskio palikuonio) koncertas. Biržiečiai girdėjo spalvingą M. K. Oginskio polonezų, mazurkų, maršų programą. Šis susitikimas surengtas padedant Oginskių kultūros istorijos muziejaus direktoriui Vytui Rutkauskui. Atsidėkodami už pirmuosius bendradarbiavimo žingsnius, svečiai Biržų muziejui įteikė Iwo Zaluckio knygą „Oginskių genas“ ir į lietuvių kalbą išverstą M. K. Oginskio „Atsiminimų“ I tomą.

► Rugsėjo 7 d. atidaryta įžymaus lietuvių grafiko Petro Rauduvės (1912–1994 m.) kūrybos darbų paroda. Parodoje eksponuojama ankstyvąją Petro Rauduvės grafiką pristatė Vilniaus dailės akademijos profesorius, šių laikų dailės klasikas Petras Repšys, Vilniaus dailės akademijos profesorius Juozas Galkus pasidalijo prisiminimais apie susitikimus su parodos autoriumi. Atidaryme dalyvavo Petro Rauduvės duktė Giedrė, artimieji, giminės.

► Rugsėjo 29 d., minėdami tarptautinę Turizmo dieną ir tęsdami tradicijas, muziejinkai pakvietė biržiečius pakeliauti po rajoną, susipažinti su istorija. Šio maršruto tema „Vyrų moterims pasakoja apie technikos paminklus“.

► Rugsėjo 30 d. Radvilų ekspozicijos salėje vyko Baroko muzikos koncertas, kuriame grojo senosios muzikos ansamblis „Affectus“. Ansamblis atliko retai Lietuvoje grojamus kūrinius: Jean-Philippe Rameau „Penki koncertai klavesinui ir palydinčiams instrumentams“. Pirmą kartą visuomenei pristatytas šiais metais Biržų muziejaus salę papuošęs klavesinas, kurį koncertinėms programoms parengė pianistas ir vargonininkas, muzikos instrumentų prekybos bendrovės „Organum“ direktorius Dainius Sverdiolas.

► Muziejaus padalinyje **Vabalninko muziejuje** liepos 27 d. įvyko muziejaus darbuotojų Mirdzos ir Algirdo Grabauskų parengtos knygos „XX amžiaus Vabalninkas. Datos, įvykiai ir žmonės“ pristatymas. Veikė paroda apie šios knygos parengimą.

■ **Jonavos krašto muziejuje** rugsėjo 21 d. įvyko naujos poeto ir dailininko Juozo Vaičionio, gyvenančio Jonavos rajono Gaižiūnų kaime, knygos „Langas“ pristatymas ir tapybos darbų parodos „Tėviškės keliais“ atidarymas. Svečias pasidalijo mintimis apie savo kūrybą ir gyvenimą, atsakė į klausimus. Renginį dainomis ir muzika papildė neseniai susikūrusi modernaus folkloro grupė „Aisva“. Susirinkusieji apžiūrėjo autoriaus paveikslus, kuriuose daugiausia atgyja Jonavos krašto vaizdai, bažnyčios.

► Rugsėjo 21–25 d. organizuotas renginių ciklas „Krintanti žvaigždė“, skirtas rašytojo ir dramaturgo Raimundo Samulevičiaus gimimo 70-mečiui. Rugsėjo 21 d. moksleiviams ir rajono visuomenei demonstruotas filmas „Trapūs, lyg išausti iš rūko“, rugsėjo 24 d. atidarytas menininkų pleneras „Ir avily bitutės dūzg...“.

► Muziejaus filiale **Tautodailės amatų centre** liepos 5 d. atidaryta moksleivių piešinių paroda „Piešiu Lietuvą“, skirta Mindaugo karūnavimo dienai.

► Rugsėjo 6–10 d. Dumsių, Upininkų seniūnijose vyko etnokultūrinė ekspedicija „Tautinių mažumų kulinarinis paveldas ir jo išlikimo problemos“.

► Rugsėjo 20–24 d. vyko eksponatų rinkimo ekspedicija Upininkų seniūnijoje.

► Visą rugsėjo mėnesį veikė moksleivių piešinių paroda „Piešiu aš Lietuvą“ ir fotografijų paroda „Jonavos kraštas nepriklausomoje Lietuvoje“.

► Muziejaus filiale **Samulevičių sodyboje** rugsėjo 25 d. surengtas vakaras „Gyvas girioj aidas“. Prie laužo paminėti dramaturgų susirinko ne tik jonavičiai, bet ir būrelis svečių: G. Malinauskaitė, D. Marcinkevičienė, Samulevičiaus pusbrolis Arūnas Kairys, gydytojos Zakienė ir Z. Banienė. Vakaro dalyvius linksmino Jonavos bardai, dramaturgo kūrinius skaitė Živilė Martinaitienė ir Jonas Andriulevičius.

► Rugsėjo 26 d. vyko Jonavos krašto muziejaus turizmo informacijos centro šventinis renginys „Moterys, įkvėpiančios turizmui“, skirtas Pasaulinei turizmo dienai. Turizmo įkvėpėjoms – Jonavos rajono moterims – įteikti padėkos raštai. Šventėje dalyvavo kaimo turizmo sodybų šeimininkai, muziejininkai, turizmo entuziastai.

► Rugsėjo 27–28 d. Šveicarijos kaime vyko Senųjų amatų dienos.

■ **Kelmės krašto muziejuje** liepos 6 d. vyko Valstybės dienos minėjimo šventė. Muziejininkas Rimantas Serva perskaitė šiai dienai paminėti skirtą pranešimą, susirinkusieji klausėsi kamerinio orkestro „Vilniaus arsenalas“ koncerto.

► Liepos 19 d. Užvenčio kraštotyros muziejuje minint Užvenčio 470 metų jubiliejų vyko klasikinės muzikos koncertas. Skambėjo M. K. Čiurlionio kūriniai ir lietuvių liaudies dainos. Vilniaus universiteto Lietuvių literatūros katedros docentė R. Tutlytė pristatė Šatrijos Raganos kūrybą ir papasakojo apie rašytojos gyvenimą Užvenčio dvare.

► Rugsėjo 18 d. atidaryta 5-oji Pasaulio žemaičių dailės paroda (parodos koordinatorė – S. Dacienė). Apie tautodailininkų darbus pasakojo menotyros mokslų daktaras V. Rimkus, teigdamas, kad tautodailė yra sudėtinė žemaičių savimonės dalis ir šiandien labai sunku nubrėžti ribą tarp profesionalaus kūrėjo ir tautodailininko. Parodoje savo kūrinius pristatė Kretingos, Palangos, Plungės, Telšių, Kuršėnų, Tauragės, Raseinių, Akmenės, Mažeikių, Klaipėdos, Šiaulių tautodailininkai, taip pat Alytuje, Druskininkuose ir kitose Lietuvos vietovėse gyvenantys žemaičiai.

► Rugsėjo 28 d. vyko konferencija, skirta Juodojo kaspino dienai, Baltijos keliui atminti. Kelmės krašto muziejaus direktorė

D. Žalpienė skaitė pranešimą apie Lietuvą 1939–1940 m., Molotovo ir Ribentropo paktą. Savo prisiminimais, mintimis dalijosi A. Račas, A. Geštautas, V. Šimkūnas, N. Petrošiūtė, V. Urbonavičius, S. Klevinienė, J. Stabingis. Kražių kraštotyrininkas E. Dirmeikis perdavė Kelmės krašto muziejui aplanką su Kražių Sąjūdžio istorijos medžiaga ir nuotraukomis.

■ **Kretingos muziejuje** liepos 17 d. atidaryta paroda „Kretingos muziejaus reklaminiai plakatai“.

► Liepos 18 d. atidaryta leidyklos „Libra Memelensis“ direktoriaus K. Demerecko graviūrų paroda „Vakarų Lietuva XIX a. graviūrose“.

► Liepos 18 d. atidaryta dailininkės I. Idaitės tapybos darbų paroda.

► Liepos 20 d. vyko renginys „Atkurkime kartu Kretingos dvaro parko fontanus“, skirtas bendromis pastangomis atkurti praeityje Kretingos dvaro sodybą puošiusius fontanus, kuriuos XIX a. įrengė grafai Tiškevičiai. Į renginio organizavimą įsitraukė garsus Lietuvos kolektyvas „Trys panteros“, kuris atliko meilės duetus iš aukšnio operetės lobyno. Renginio metu vyko aukcionas, kurį vedė žurnalistas Juozas Pocius. Sukauptos lėšos bus skirtos dvaro fontanams atstatyti.

► Liepos 20 d. vyko aktorės Virginijos Kochanskytės vakaras.

► Nuo rugsėjo 1 d. Kretingos muziejaus archeologijos skyrius vykdė archeologinius tyrinėjimus Lazdininkų (Kalnalaukio) kapinyne. Tai prieš 11 metų pradėtų tyrinėjimų tęsinys pagal Kultūrinės veiklos projektų rėmimo iš Kretingos rajono savivaldybės biudžeto laimėtą projektą „Lazdininkų (Kalnalaukio) kapinyno archeologiniai tyrinėjimai – vakarų baltų materialinės kultūros pažinimas ir išsaugojimas ateičiai“.

► Rugsėjo 3 d. pristatytas tarptautinis projektas „Pažinkime Lietuvos miestelius“. Vyko pasaulio lietuvių bendruomenės susitikimas su Kretingos miesto bendruomene.

► Rugsėjo 10 d. atidaryta paroda „V. Orvydą prisimenant“.

► Rugsėjo 11 d. organizuotas renginys „Istorinis Šašaičių kaimas“ iš ciklo „Metai ir žmonės“.

► Rugsėjo 28 d. atidaryta menininkų tekstilinių Rasos Labinaitės ir Ingos Betuža-Bertuža tapybos ant šilko ir ryžių popieriaus kūrybos darbų paroda „Harmonija“. Parodos dalyviai turėjo galimybę dalyvauti praktiniame užsiėmime, kurį vedė menininkė tekstilinė Rasa Labinaitė (Vilnius). Renginyje dalyvavo jaunesni klubo „Pinx“ nariai ir rajono vidurinių mokyklų dailės būrelių nariai.

► Rugsėjo 29 d. vyko užsiėmimas – tapyba ant ryžių popieriaus, kurį vedė menininkė tekstilinė Inga Betuža-Bertuža (Vilnius), dalyvavo jaunesni klubo „Pinx“ nariai ir rajono vidurinių mokyklų dailės būrelių nariai.

► Rugsėjo 3 d. rajono pedagogai buvo pakviesti į koncertą „Mykolą Kleopą Oginskį prisimenant“. M. K. Oginskio kūrinius atliko kompozitoriaus provaikaitis Iwo Załuskis. Praėjusį rudenį pirmosios savo viešnagės Lietuvoje metu menininkas atliko unikalią Oginskių dinastijos kompozitorių fortepijoninės muzikos programą. Šiais metais, antrą kartą lankydamasis Lietuvoje, Iwo Załuskis klausytojams dovanojo Mykolo Kleopo Oginskio polonezų, mazurkų, maršų programą. Buvo pristatyta jo knyga „Oginskių genas“ ir M. K. Oginskio „Atsiminimai“ (I tomas).

► Rugsėjo 28 d. vyko paroda akcija „Kad būtų linksmiau...“. Užsiėmimus vedė klubo „Pinx“ narys dailininkas Audrius Daniulevičius.

■ **Kupiškio etnografijos muziejuje** liepos 1 d. atidaryta tapybos darbų paroda „Dailininkui Kaziu Šimoniui – 120“. Dviejuose muziejaus parodų salėse eksponuoti 35 dailininko paveiksai iš M. K. Čiurlionio muziejaus fondų. Parodą pagyveno nagingų kalvių nukaltos „saulutės“, medinės šventųjų skulptūros iš Panevėžio ir Utenos muziejų rinkinių. Parodos atidaryme dalyvavo dailininko marti J. Šimonienė, poetas A. Rapkevičius. Aktoriai V. Kochanskytė ir P. Venslovas skaitė K. Šimonio ir jį pažinojusių žmonių prisiminimus. Tą pačią dieną lankytojams pristatyta Kupiškio vaikų muzikos mokyklos Dailės skyriaus ir Subačiaus gimnazijos moksleivių kūrybos darbų paroda „Dailininko Kazio Šimonio kūrybos atspindžiai“.

► Rugsėjo 12 d. pristatyta tragiško likimo dailininkės M. Katiliūtės kūrinių paroda ir istoriko J. Brazausko monografija „Marcė Katiliūtė“. Renginys prasidėjo Panevėžio K. Paltaroko vidurinės mokyklos dramos studijos spektakliu „Talentas gyventi“. Renginyje dalyvavęs M. Katiliūtės brolis J. Katilius kartu su dukra, Kupiškio r. Rudilių J. Laužiko pagrindinės mokyklos direktorės pavaduotoja R. Stovolos projekte „Neužmirštamą“ dalyvavusiems moksleiviams įteikė iš asmeninių lėšų pirktas dovanėles.

■ **Lazdijų krašto muziejaus filiale Laisvės kovų muziejuje** rugpjūčio 11 d. atidaryta Lazdijų meno mokyklos moksleivių keramikos ir tapybos darbų paroda „Jaunieji talentai“. Pažinti ir atskleisti save, gilinti žinias ir patirti jaunesiems dailininkams padėjo mokytojai Ala ir Valdas Dumbliauskai bei Rita Vaickelionienė. Parodoje eksponuojami įvairiomis technikomis atlikti darbai.

■ **Marijampolės krašto tyros muziejaus „Saulėračio“ galerijoje** liepos 4 d. atidaryta Justino Prakapo (Marijampolė) akvarelių paroda.

► Liepos 16–20 d. vyko seminaras „Suvalkijos kryždirbystė“, kurį organizavo Lietuvos liaudies kultūros centras. Seminaro vedėja – dr. Alė Počiulpaitytė.

► Rugpjūčio 14 d. „Saulėračio“ galerijoje atidaryta Jurgitos Grikaitės (Kaunas) paroda „Mandala papuošale“.

► Rugsėjo 20 d. vyko edukacinis renginys moksleiviams „Senoji Lietuvos mokykla“. Su moksleiviais bendravo ilgametė mokytoja G. Penčylienė.

► Rugsėjo 24 d. „Saulėračio“ galerijoje vyko Europos paveldo dienų Marijampolės apskrityje atidarymas, konferencija „Europa, bendras paveldas. Kultūros keliai Lietuvoje“ ir Vytauto Griniaus fotografijų paroda „Keliaukime po Sūduvą“.

► Muziejaus padalinyje **Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejuje** liepos 14 d. vyko susitikimas su partizano Vlado Senkaus artimaisiais.

■ **Molėtų krašto muziejuje** liepos 4 d. atidaryta Jolantos Žalalienės trečioji autorinė paroda „Marškinėliai arbatinukams“. Autorė taip apibūdino savo darbus: „Kiekvienas arbatinuko papuošalas turi savo istoriją. Stengiausi išreikšti vaizdo nuotaiką, įspūdį, tikrumą. Tikiuosi, kad kiekvienas ras sau mieliausią. Taip pat ši paroda ypatinga tuo, kad paveikslėliai keliauja per visus metų laikus“. Jolantos darbai šįkart puikiai derėjo su brolio Vidmanto Rinkevičiaus medžio drožiniais. „Eidamas į mišką surandu ne tik medžiagos darbams, bet ir idėjų. Esu sukūręs nemažai jų, bet daugelis puikuoja draugų, artimųjų namuose – mėgstu dovanoti savo kūrinius,“ – pasakojo autorius. Abu kūrėjai dainuoja ansamblyje „Malkesta“, todėl atidarymo dieną dainomis savo kolegas sveikino ansambliciai.

► Rugpjūčio 5 d. pristatyta lėlių kolekcininkės Violetos Ivinskienės, svajojančios Ukmergėje atidaryti „Lėlių namus“, paroda

„Lėlių kolekcija“. Eksponuojama bene tūkstantis lėlių, beveik visoms joms reikia restauratorių pagalbos.

► Rugsėjo 4 d. atidaryta paroda, kurioje eksponuoti ne tik žinomų Lietuvos tapytojų A. Petrašiūnaitės, V. Žuko, A. Skačkausko, bet ir garsių dailininkų iš Krymo (Ukraina) A. Sirbu, R. Ramazanov, T. Ryman, J. Ryman, P. Šumov, D. Volkov ir A. Šabadej darbai. Su šia paroda Molėtuose debiutavo meno vadybininkas E. Žukas. Jam ši paroda Molėtuose – tai projekto „Bendravimas per estetiką“ debiutas. Šie darbai – projekto, kurį vadybininkui pavyko įgyvendinti šių metų gegužės mėnesį Lietuvoje, dalis.

■ **Pasvalio krašto muziejuje** rugpjūčio 3 d. surengtas jubiliejinės dailininko Virginijaus Nudo tapybos darbų parodos atidarymas.

■ Rugpjūčio 24 d. Biržuose, **Radvilų pilyje**, vyko vizualios istorijos renginys „Kunigaikščių šventė“. Renginio metu Pasvalio krašto muziejaus darbuotojai rodė, kaip reikia pasigaminti nagines.

► Rugpjūčio 26 d. Pasvalio krašto muziejaus darbuotojai dalyvavo Gulbinėnų kaimo bendruomenės šventėje, rodė, kaip reikia pasigaminti senovinį lietuvių apavą – nagines.

► Rugpjūčio 27 d. surengtas „Šilo genio“ stovyklos meistrų skulptūrų parodos atidarymas.

► Rugsėjo 8 d. literatų klubo „Užuovėja“ nariai literatūrinių skaitymų metu paminėjo poeto Vytauto Mačernio atminimą. Muziejaus filialo – poetų Eugenijaus ir Leonardo Matuzevičių memorialinio muziejaus vedėja Stasė Šeštakauskaitė plačiau nušvietė dviejų poetų – E. Matuzevičiaus ir V. Mačernio – dvasinę ir kūrybinę bendrystę. Koncertavo Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos literatės, klubo „Užuovėja“ nariai skaitė savo kūrybą.

► Rugsėjo 9 d. muziejaus teatras, su spektakliu „Saulėgrąžos rasa“ dalyvavo Jurbarke vykusiame Tauragės apskrities mėgėjų teatrų festivalyje „Senjorų jaunystė“.

► Rugsėjo 13 d. muziejaus teatras dalyvavo Tarptautiniame teatro festivalyje „Kelmės scena 2007“, parodytas spektaklis „Keleivio byla“. Savo darbų parodą pristatė ir skulptorių stovyklą aptarė „Šilo genio“ skulptoriai. Skulptorių globėjas – rajono mero pavaduotojas Povilas Balčiūnas skulptoriams įteikė neseniai išleistą fotografijų albumą „Pasvalio sakmės“. Pristatyta Pasvalio menininkų klubo „Rats“ jubiliejinė paroda. Šiomet jo nariai mini 15 metų veiklos sukaktį. Jubiliejaus proga klubo narius sveikino rajono vadovai, o muziejaus darbuotojai įteikė specialų tortą. Klubui vadovauja keramikė Nerutė Čiukšienė. „Rats“ klubui priklauso tekstilinė Erika Andriūnaitė, tapytojas Balys Tuskėnas, Pranas Janulevičius, Jurė Baliūnas, fotomenininkė Aida Dulkienė ir Vidas Dulkė, skulptoriai Kęstutis Krasauskas, Arūnas Grušas ir Albertas Bartašius. Muziejaus antrajame aukšte buvo atidaryta Pasvalio rajono mokinių dailės darbų paroda, skirta Pasvalio 510-osioms metinėms. Po parodų atidarymo pristatytas naujas albumas „Pasvalio sakmės“, kuriame dalyvavo jo autoriai: kraštiečių poetas Mykolas Karčiauskas ir fotomenininkas iš Molėtų Jonas Danauskas. Fotomenininkas pasidžiaugė, kad kraštas, kuris nėra gimtasis, matomas neįprastu rakursu. Pasak jo, poeto M. Karčiausko tekstai knygai suteikė unikalaus išskirtinumo. Fotografijose užfiksuotos įspūdingiausios rajono vietos, pagražintos poetiniais tekstais. Tai pirmoji tokio pobūdžio knyga rajone. Po parodų atidarymo koncertavo kamerinis orkestras „Mezzo“ ir solistė Aušra Liutkutė.

► Rugsėjo 15 d. per Pasvalio miesto šventę „Pasvaliui – 510“ Pasvalio krašto muziejaus muziejinkai miesto centre veikusios

amatų mugės metu renginio dalyviams rodė, kaip reikia siūti nagines.

► Rugsėjo 18 d. vyko Pasaulinei turizmo dienai skirtas renginys „Turizmas atveria duris moterims“. Egzotiškose šalyse patirtais kelionių įspūdiškais dalijosi keliauti mėgstančios rajono moterys teisininkė Nona Pulokienė, gydytoja Ada Jacinkevičienė, savivaldybės tarnautoja Virginija Gesevičienė, muziejaus turizmo informacijos centro turizmo vadybininkė Vita Venskevičienė.

► Rugsėjo 21 d. tęsiant turizmo dienos renginius atidaryta pasvaliečio, jaunojo keliautojo Justino Garbšto fotografijų paroda apie Aliaską. Parodos autorius išradingais komentarais pristatė įspūdingų vaizdų fotografijas ir Aliaskos gyvenimo nuotrupas.

► Rugsėjo 25 d. Pasaulinės turizmo dienos minėjimas baigtas pažintine kelione po Joniškėlio apylinkes. Šių metų turizmo renginiai populiarina moterų turizmą, todėl neatsitiktinai Joniškėlyje paminėtos iškiliausios visų laikų šio krašto moterys. Savo išleistas knygas Meškalaukio bibliotekoje pristatė Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos narė Bronislava Černiauskienė. Aplankyta Gabrielės Petkevičaitės-Bitės vidurinė mokykla Joniškėlyje ir rašytojai bei jos kultūrinei veiklai skirtas memorialinis kambarys. Stabtelėta tautodailininko Vytauto Bakūno pagal autorės kūrybinių veikėjų sukurtų skulptūrų parke, aplankytas Joniškėlio dvaras, viduje įsikūrusi žemdirbystės mokslinio tyrimo instituto Joniškėlio bandymų stotis, kurioje dirba nemažai mokslininkių moterų. Pabuvojus Joniškėlio Igno Karpio aukštesniojoje žemės ūkio mokykloje, apžiūrėtas Skalių kalnas – dolomito atodanga Mūšos upės dešiniajame krante, Stipinų kaime.

► Rugsėjo 27 d. Lietuvos krikščionių demokratų jaunimas surengė mokymų ciklą „Žvejybos kursai“. Pranešimus skaitė kunigas Ričardas Doveika, dr. Birutė Švedaitė ir Lietuvos krikščionių demokratų partijos vicepirmininkas dr. Paulius Saudargas. Kunigas R. Doveika pasakojo, kaip rasti šiandien gyvenimo prasmę, dr. B. Švedaitė paaiškino, kokie socialiniai procesai vyksta žmonėms buriantis į grupes, o dr. Paulius Saudargas pasakojo, kada užsimezga gyvybė ir kada žmogų galima laikyti žmogumi. Žvejybos kursus vedė Lietuvos krikščionių demokratų jaunimo sekcijos pirmininkas, žurnalistas ir dėstytojas Giedrius Surplis.

► Rugsėjo 28–30 d. muziejaus teatras su spektakliu „Keleivio byla“ dalyvavo Tarptautiniame mėgėjų teatrų forume „Aidas 2007“, skirtame rašytojo Raimundo Samulevičiaus 70-osioms gimimo metinėms paminėti.

■ **Raseinių krašto istorijos muziejuje** rugpjūčio 22 d. surengtas seminaras „Pynimas iš žilvyčio“.

► Rugsėjo 17–21 d. buvo vedamos istorijos pamokos „Holo-kautas Raseinių krašte“ Dalyvavo Raseinių r. mokyklų moksleiviai.

► Spalio 1 d. pradėta vykdyti edukacinė programa „Duona lietuvių liaudies papročiuose, tikėjimuose ir buitėje“.

■ **Rokiškio krašto muziejuje** liepos 13 d. atidaryta Danguolės Raudonikienės tapybos darbų paroda. Buvo eksponuojami 32 tapybos darbai.

► Liepos 19 d. atidaryta Lietuvos žurnalistų sąjungos Rokiškio skyriaus žurnalistų fotografijų paroda „Auksiniai kadrai“ ir Remigijaus Venckaus fotografijų paroda „Niekio įprasto neturinti diena“.

► Rugpjūčio 7 d. vyko Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos ir Obelių vidurinės mokyklos neformalaus ugdymo skyriaus mokinių kamerinių ansamblių koncertas. Vadovai: Antanas Ladyga ir kvarteto „Chordos“ nariai.

► Rugpjūčio 8 d. surengtas styginių kvarteto „Chordos“ (I smuikas – Vytautas Mikeliūnas, II smuikas – Dainius Puodžiukas, altas – Robertas Bliškevičius, violončelė – Mindaugas Bačkus) koncertas.

► Rugpjūčio 30 d. vyko Lietuvos žurnalistų sąjungos Rokiškio skyriaus žurnalistų fotografijų parodos „Auksiniai kadrai“ uždarymas. Buvo išrinkta populiariausia nuotrauka, išdalytos premijos, prizai, dovanos.

► Rugpjūčio 30 d. Rokiškyje vyko klasikinės muzikos vasaros festivalis. Dalyvavo Rasa Žukauskaitė (smuikas), Justė Plauškaitė (smuikas), Aistė Mikalauskaitė (altas), Domas Jakštas (violončelė), Vytautas Giedraitis (klarnetas), Simona Zajančauskaitė (fortepijonas), Gediminas Gelgotas (fortepijonas), Julija Karaliūnaitė (vokalas), Paula Šūmane (smuikas), Rūta Juodzevičiūtė (baleto artistė), Renius Juodzevičius (aktorius-šokėjas).

► Rugsėjo 14 d. vyko renginiai, skirti garsiausio XX a. dievdirbio Liongino Šepkos (1907–1985 m.) 100-osioms gimimo metinėms paminėti: Liongino Šepkos 100-mečio minėjimas Lebedžių kapinėse, G. Varno skulptūros „L. Šepkos gyvenimo kelias“ atidengimas Pandėlyje, L. Šepką menančių vietų lankymas, iškilmingas Liongino Šepkos vardo suteikimas Rokiškio miesto parkui, fotografijų parodos „Pažįstamas ir nepažįstamas Lionginas Šepka“ pristatymas, Liongino Šepkos premijos laureatų kūrybos darbų parodos atidarymas ir jų pagerbimas, knygos „Pažįstamas ir nepažįstamas Lionginas Šepka“ pristatymas, Panevėžio J. Miltinio dramos teatro literatūrinė kompozicija „Septynios saulės“ (Eleonora Matulaitė, Valerijus Jevsejevas), prisiminimų apie Lionginą Šepką vakaras.

► Rugsėjo 21 d. vyko renginiai, skirti miesto šventei: pristatytas leidinys „Rokiškio Šv. Mato bažnyčia – 130 metų“, apvalaus stalo diskusija, atidarytas VIII vargonų muzikos festivalis, skirtas čekų muzikai, pedagogui, vargonininkui Rudolfui Lymanui, koncertas (solistai: baritonas Mindaugas Žemaitis, sopranas Remigija Žemaitienė, vargonininkas Bernardas Vasiliauskas).

► Rugsėjo 27 d. vyko Pasaulinės turizmo dienos minėjimas. Buvo apdovanoti baidarių lenktynių, skirtų Rokiškio rajono mero taurei laimėti, nugalėtojai, aktyviausi rokiškėnai – Baltijos kelių maratono dalyviai, išrinkta geriausiai aukštaitišką baltą sūrį gaminanti šeimininkė. Apie liaudies mediciną ir pieno produktus pasakojo Algimanta Raugienė, koncertavo etnografinis ansamblis „Gastauta“.

► Rugsėjo 26 d. surengtas Rokiškio muzikos mokyklos mokleivių koncertas.

■ **Skuodo muziejaus** darbuotojai liepos 13 d. dalyvavo Puodkalių kaimo šventėje, kurioje muziejaus tautodailės fondams padovanotas šviesios atminties kraštiečių Petronėlės Onaitienės tapytų paveikslų rinkinys.

► Rugpjūčio 3 d. nuolatinė ekspozicija „Žemaitiška troba“ papildyta naujais restauruotais eksponatais.

► Rugsėjo 4 d. atidaryta fotografijų paroda „Paminklai Lietuvos knygnešiams ir daraktoriams“. Parodos pristatymo popietėje dalyvavo parodos globėja Lietuvos Respublikos Seimo narė Audronė Pitrienė. Pranešimą „Skuodo krašto knygnešiai“ skaitė muziejaus istorikė Joana Šleinienė, literatūrinę kompoziciją paruošė Skuodo Pr. Žadeikio gimnazijos skaitovai, meninę programą atliko Skuodo meno mokyklos kanklininkės.

■ **Vilkaviškio krašto muziejuje** liepos mėnesį ieškodami savo šaknų Lietuvoje lankėsi žydai Ralfas Selindžeris iš Izraelio

ir Vainas Frankelis iš JAV. Lydimi Vilkaviškio krašto muziejaus direktoriaus A. Žilinsko, svečiai kelias dienas darbavosi Vilkaviškio žydų kapinėse, bandydami iššifruoti ant antkapių išrėžtas pavardes. Svečiai verčia užrašus į lietuvių, anglų, žydų kalbas ir ruošiasi išleisti leidinį apie Vilkaviškio žydų kapines.

► Liepos 19 d. įvyko kalbininko Juozo Senkaus 100-mečio minėjimas, konferencija ir parodos atidarymas. Parodą parengė vyr. rinkinių saugotoja I. Pilkauskaitė, apipavidalino – dailininkė J. Rutkauskienė. Renginyje dalyvavo kalbininkai Danguolė Mikulėnienė, tarptautinės kalbininkų stovyklos dalyviai, Zigmas Zinkevičius, Jolanta Zabarskaitė ir kiti Lietuvių kalbos instituto darbuotojai, vyko J. Mikulėnienės parengto leidinio „Juozas Senkus. Bibliografija“ pristatymas.

► Rugsėjo 22 d. įvyko Marijampolės krašto Lietuvos skautų sueiga. Muziejinkė A. Micevičienė vedė audimo pamoką.

► Rugsėjo 28 d. Paveldo dienų metu buvo išrinkti žymiausi Vilkaviškio rajoną garsinantys gamtos ir kultūros istorijos paminklai. Buvo pasiūlyta iš 12 objektų išrinkti 7 pačius garsiausius. Susumavus rezultatus, daugiausiai balų surinko Paežerių dvaro rūmai, kuriuose šiuo metu veikia Vilkaviškio krašto muziejaus ir Suvalkijos regioninis kultūros centras.

■ **Zanavykų krašto muziejuje** liepos 21 d. atidaryta Šakių meno mokyklos moksleivių retro tapybos paroda.

► Rugsėjo 31 d. atidaryta keramiko Vyganto Jazersko paroda „Senoji puodininkystės tradicija“.

► Rugsėjo 11 d. atidaryta tautodailininkės Ritos Mockeliūnienės paroda „Tenai už balto šešėlio“.

► Rugsėjo 20 d. vyko edukacinis kultūrinis renginys „Duona liaudies papročiuose“.

■ **Zarasų krašto muziejuje** liepos 5 d. eksponuoti mokytojos Laimos Denafienės sukurti darbai: kilimai, paveikslai, lėlės, siuviniai. Kurti ji pradėjo išėjusi į pensiją, apsigyveno vyro tėviškėje – Kuklių kaime. L. Denafienės manymu, kūryba – tai vieta, kur gali pasislėpti nuo skausmo, kančios, kūriniui atiduoti savąją energiją, kad ji sušildytų ir kitų žmonių sielą. Atėjus gyvenimo rudenii, smagu jausti, kad dar gali kažką svarbaus padaryti.

► Rugsėjo 14 d. atidaryta Dusetų krašto dailininkų kūrybos paroda „Dusetų galerijai – 12“. Parodoje darbus eksponavo 12 dailininkų. Dusetiškiei menininkai džiaugėsi, kad Dusetos, be Dailės galerijos, jau turi ir Dailės mokyklą. Dusetiškių menininkų paroda zarasiškius žavėjo ne tiek temų, kiek atlikimo technikos įvairove: akvarelės, asambliažai, dirbiniai iš skardos, tapyba. Jie pageidavo savo jubiliejinę parodą Zarasų muziejuje rengti kasmet, nes čia daugeliui buvo pirmoji ir vienintelė vieta, kur jie galėjo eksponuoti savo darbus.

► Rugsėjo 12 d. atidaryta Rēzeknės vidurinės meno mokyklos (Latvija) 2007 m. absolventų diplominių dailės darbų paroda „Jaunieji talentai“, skirta Baltų vienybės dienai (rugsėjo 22 d.).

■ **Žemaičių dailės muziejuje** rugsėjo 14 d. atidaryta Lietuvos dailės muziejaus parengta kilnojamoji edukacinė paroda „Lietuvių dailės atgimimo šimtmetis“.

■ **Žemaičių muziejuje „Alka“** liepos 11 d. pristatyta skulptoriaus iš Prancūzijos Adomo Stanislovo Raudžio Samogito skulptūrų ir piešinių paroda.

► Rugsėjo 8–31 d. vyko XXIII Lietuvos medalio kūrėjų stovykla „Istorijos atspindžiai Vakarų Lietuvos teatre“, skirta Telšių Žemaitės teatro 100-mečiui. Stovyklos organizatoriai – Žemaičių muziejus „Alka“ ir Vilniaus dailės akademijos Telšių dailės fakultetas. Stovykloje dirba 13 dailininkų. Sukurtų medalių paroda muziejuje

pristatyta rugsėjo 31 d. Rugsėjo 11 d. stovykloje sukurti medaliai buvo pristatyti parodoje Šv. Jono gatvės galerijoje Vilniuje.

► Rugsėjo 13 d. pranešimą „Teatriniai Telšiai“ XXIII Lietuvos medalio kūrėjų stovyklos dalyviams skaitė vyr. muziejinkas K. Švėgdavičius.

► Rugsėjo 14 d. atidaryta paroda „Telšiai – Lietuvos archyvų dokumentuose“. Parodą rengė Telšių apskrities archyvas. Ši paroda yra viena iš Lietuvos vardo minėjimo tūkstantmečio renginių ir tęsia kilnojamojų parodų ciklą „Lietuvos miestų ir miestelių istorija“. Parodoje bus eksponuojami XVII a. pr.–XX a. pr. dokumentai iš Lietuvos valstybės istorijos archyvo, Lietuvos centrinio valstybės archyvo ir Lietuvos literatūros ir meno archyvo.

► Rugsėjo 27 d. atidaryta paroda iš muziejaus fondų „Teatriniai Telšiai“, skirta pirmojo lietuviško spektaklio Telšiuose 100-mečiui paminėti.

■ **Janinos Monkutės-Marks muziejuje-galerijoje** rugsėjo 5 d. atidaryta švedų meno paroda „Kitas krantas“. Parodoje dalyvavo Dalia Lopez Madrona (oda), Katarina Gill (stiklas), Gunilla Petersson, Eva Nelander Juntunen, Annette Ekman (tekstilė), Brita Mellander-Jungermann (keramika), Mimi Belfrage Mohlin, Antonio Lopezas (tapyba), Marija Fazekas, Katriona S. W. Persson (grafika).

■ **Genocido aukų muziejaus** vidiniame kieme liepos 20 d. atidaryta Tautos atminties instituto (Lenkija) Balstogės skyriaus paroda „Dingusieji per Augustavo gaudynes“, pasakojanti apie 1945 m. liepos mėn. Augustavo ir Suvalkų apskrityse surengtas pogrindžio dalyvių ir jų rėmėjų gaudynes, kurių metu apie 600 žmonių dingo be žinios. Renginyje dalyvavo garbūs svečiai iš Lenkijos ir Lietuvos, istorikai, politikai, visuomenės ir žiniasklaidos atstovai.

► Liepos 31 d., minint 16-ąsias Medininkų tragedijos metines, muziejaus konferencijų salėje pristatyta Muičinės muziejaus darbuotojų parengta paroda „Negyjanti žaizda“. Parodoje eksponuotos Medininkų aukų ir jų artimųjų fotografijos, įvairūs dokumentai, straipsnių iškarpos iš tuometės spaudos, kita su šia tragedija susijusi medžiaga.

► Rugsėjo 27 d. Pasaulinės turizmo dienos proga lankytojai galėjo nemokamai susipažinti su muziejaus ekspozicijomis.

► Rugsėjo 27 d. muziejaus konferencijų salėje vyko Pedagogų profesinės raidos centro, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro ir Lietuvos Respublikos Seimo vykdomo tarptautinio projekto „Bendra Rytų ir Vidurio Europos istorija, 1945–1991 metai: istorinės atminties išsaugojimas ugdymo procese“ diskusijos „Istorinės atminties ugdymas: teorija ir praktika“ ir „Vokietijos FR Tiuringijos žemės patirtis tiriant Štazi palikimą. Analogijos Lietuvoje“. Dalyvavo Lietuvos Respublikos Seimo ir Tiuringijos Landtago nariai, Lietuvos ir Vokietijos Tiuringijos žemės mokytojai, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro specialistai.

► Rugsėjo 28 d., Tuskulėnų aukų atminimo dieną, Tuskulėnų Rimties parke esančiame Kolumbariume įvyko aukų pagerbimo ceremonija. Dalyvavo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinė direktorė Dalia Kuodytė, Vilniaus meras Juozas Imbrasas, Seimo nariai Irena Degutienė ir Saulius Pečeliūnas, Krašto apsaugos viceministras Antanas Valys, Tuskulėnų aukų artimieji, buvę tremtiniai ir politiniai kaliniai, grupė Vilniaus Emilijos Pliaterytės pagrindinės mokyklos moksleivių. ■